

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 1 kwietnia 2026 r.
PS.I.431.1.3.2026.MPR

**Pani
Anetta Hadam
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
AE:PL-26249-23405-DBVGF-27**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 6 do 10 lutego 2026 r. przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radłowie¹ kontrolę kompleksową w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.)² oraz zgodności zatrudnienia pracowników Ośrodka z wymaganymi kwalifikacjami.

Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się działalność Ośrodka w kontrolowanym zakresie.

Ocenę działalności Ośrodka oparto o ustalenia kontroli opisane szczegółowo w protokole. Należy jednocześnie podkreślić, że stwierdzone uchybienia oraz nieprawidłowości nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki.

Odnosząc się do realizowanych zadań – pozytywnie oceniono:

- 1) kwalifikacje pracowników socjalnych;
- 2) wypełnienie przez pracowników socjalnych obowiązku związanego z podnoszeniem kwalifikacji;
- 3) realizację zadania zleconego w zakresie sporządzania sprawozdawczości;
- 4) działania w zakresie ustalania wysokości oraz okresu uprawnienia do zasiłku stałego;
- 5) działania w zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków celowych;

¹ Zwany dalej: *Ośrodkiem*.

² Zwana dalej: *ustawą*.

- 6) działania w zakresie przyznawania i wypłacania specjalnych zasiłków celowych;
- 7) działania w zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 8) działania w zakresie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki;
- 9) działania w zakresie kontroli realizacji oraz ustalania liczby godzin wykonanych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi³;
- 10) działania w zakresie ustalania wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej;
- 11) działania w zakresie ustalania uprawnień do usługi schronienia;
- 12) sposób formułowania oraz realizację kontraktów socjalnych.

Nie wnosi się uwag do:

- 1) zgodności wynagrodzenia pracowników socjalnych z wymogami określonymi w rozporządzeniach w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 oraz 2026 roku;
- 2) zgodności przyznawania dodatków służbowych z zasadami określonymi w ustawie;
- 3) działań w zakresie zabezpieczenia usługi schronienia oraz przyznawania tej formy wsparcia;
- 4) terminu przedłożenia Radzie oceny zasobów pomocy społecznej;
- 5) działań w zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu *Posiłek w szkole i w domu*;
- 6) działań w zakresie zapewnienia posiłku i ubrania;
- 7) działań podejmowanych przez Ośrodek w ramach realizacji programów pomocy społecznej.

W zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych pozytywnie oceniono następujące aspekty:

- 1) przyznanie świadczenia każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem – przez osobę uprawnioną – rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacją, stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 893 ze zm.);

³ Zwane dalej: *SUO*.

- 2) w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizacja wywiadów sporządzana była zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy;
- 3) na wszystkich dokumentach załączonych do wniosków o przyznanie pomocy widnieje data wpływu do Ośrodka, co jest zgodne z zasadą pisemności postępowania określoną w art. 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691)⁴.

W zakresie prowadzonych postępowań ustalono ponadto, że:

- 1) w większości przypadków wnioski rozpatrywane były w terminie 1 miesiąca od daty ich wpływu do Ośrodka, a gdy z uwagi na charakter sprawy nie było to możliwe organ zawiadamiał o tym fakcie wnioskodawcę, jednocześnie informując o możliwości wniesienia ponaglenia, co jest zgodne z treścią art. 36 k.p.a.;
- 2) wszystkie poddane analizie decyzje administracyjne zawierały poprawne pouczenie;
- 3) we wszystkich poddanych kontroli postępowaniach decyzje strony odebrały osobiście, przez posiadających odpowiednie umocowanie pełnomocników lub zostały one doręczone za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Należy wskazać, że z uwagi na brak złożonych wniosków oraz rozpoznanych w inny sposób potrzeb, w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował:

- 1) w ramach zadań własnych gminy, określonych w art. 17 ustawy, zadań pn.:
 - a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
 - b) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
 - c) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
 - d) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych,
 - e) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych,
 - f) dożywianie dzieci,

⁴ Zwany dalej: k.p.a.

- g) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
 - h) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich,
 - i) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
 - j) opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
 - k) przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej,
- 2) w ramach zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę, na podstawie art. 18 ustawy, zadań pn.:
- a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
 - b) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - c) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a ustawy,
 - d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 tej ustawy.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono:

- 1) **uchybień** w zakresie:
 - a) udzielenia pracownicy Ośrodka przez Wójta Gminy Radłów upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy w oparciu o niewłaściwą podstawę prawną,

- b) wadliwej podstawy prawnej w wydanych decyzjach administracyjnych,
- c) wykroczenia poza ramy rozstrzygnięcia w decyzja z uwagi na zamieszczenie informacji o sposobie wypłaty świadczenia, co stanowi uchybienie wobec art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a.;

2) **nieprawidłowości** w tym:

- a) **kluczowa**, w zakresie braku zatrudnienia wymaganej liczby pracowników socjalnych, co stanowi naruszenie art. 110 ust. 12 ustawy;
- b) **znacząca**, w zakresie nie spełnienia przez Ośrodek standardów dostępności dla osób mających problem ze swobodnym poruszaniem się określonych w art. 6 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1411 ze zm.);
- c) **zwykłe**, w zakresie:
 - niedopełnienia w okresie objętym kontrolą obowiązku określonego w art. 48a ust. 11b pkt 3 ustawy,
 - braku uregulowania wysokości oraz szczegółowych warunków oraz trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie – co stanowi naruszenie art. 43 pkt 10 ustawy,
 - braku uregulowania zasad sprawiania pogrzebu przez Gminę Radłów, co stanowi naruszenie art. 44 ustawy,
 - braku uregulowania zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie usług, pomocy rzeczowej, posiłków, zasiłków na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych, co stanowi naruszenie art. 96 ust. 2 i 4 ustawy,
 - braku uregulowania – w okresie od dnia 17 grudnia 2025 r. do dnia kontroli – zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach wspomaganych i treningowych oraz ośrodkach wsparcia innych niż schroniska dla osób bezdomnych oraz schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, co stanowi naruszenie art. 97 ust. 5 ustawy,
 - zawarcia w treści § 1 ust. 1 uchwały Rady z dnia 23 lutego 2022 r. Nr 217/XXIX/2022 oraz § 6 ust. 1 uchwały Rady z dnia 27 listopada 2025 r. Nr 108/XX/2025, zapisów stanowiących modyfikację przepisów ustawy,

- uregulowania zasad ustalania wysokości odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w sposób naruszający art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy,
- braku pełnej zgodności kwalifikacji Kierownik Ośrodka z art. 122 ust. 1 ustawy,
- braku przyjęcia i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 16b ust. 1 ustawy,
- braku zawarcia w Ocenie zasobów pomocy społecznej za 2024 rok jakichkolwiek rekomendacji lub wniosków, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 16a ust. 4 ustawy,
- wadliwego ustalenia – w 1 przypadku – dochodu rodziny, a co za tym idzie wysokości zasiłku okresowego, co stanowi naruszenie art. 38 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 8 ust. 3 ustawy,
- braku wskazywania świadczeniobiorcom ustalonego zakresu usług opiekuńczych oraz SUO, co stanowi naruszenie art. 50 ust. 5 ustawy w związku z art. 7 i 77 § 1 k.p.a.,
- zastosowania – w 1 przypadku – niewłaściwej części kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego, co stanowi naruszenie art. 107 ust. 1 i 1b ustawy,
- wadliwego sformułowania sentencji decyzji przyznających prawo do usług opiekuńczych, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a.,
- nieprawidłowego uzasadniania faktycznego decyzji przyznających prawo do świadczeń z pomocy społecznej, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 6 oraz § 3 k.p.a.,
- nieprawidłowego uzasadniania prawnego wydanych decyzji, które ze względu na nie odniesienie się do wszystkich przepisów przywołanych w podstawie prawnej decyzji – nie spełniają wymogów określonych w 107 § 3 k.p.a.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: niedostateczna znajomość przepisów: dotyczących tworzenia aktów prawa miejscowego⁵, ustawy, k.p.a., ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: wskazane powyżej nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę, nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki, niemniej skutkują:

- 1) brakiem właściwego zabezpieczenia kadrowego w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej określonych dla gminy w ustawie;
- 2) ograniczeniem dostępu do świadczeń z pomocy społecznej dla osób mających problem ze swobodnym poruszaniem się;
- 3) brakiem możliwości korzystania ze świadczeń, których przyznanie związane jest z uchwaleniem odpowiedniego aktu prawa miejscowego;
- 4) obowiązywaniem aktów prawa miejscowego sprzecznych z założeniami ustawy oraz przepisami dotyczącymi tworzenia przedmiotowych aktów;
- 5) brakiem możliwości prowadzenia działań w zakresie polityki społecznej w oparciu o rzeczywiste, zdiagnozowane potrzeby – ukierunkowanych jednocześnie na najbardziej potrzebujących wsparcia odbiorców – oraz odpowiedniego planowania budżetu gminy w tym obszarze;
- 6) koniecznością wypłacenia stronie wyrównania świadczenia przyznanego w nieprawidłowej (zbyt niskiej) kwocie;
- 7) brakiem dostatecznej wiedzy świadczeniobiorców o rzeczywistym zakresie przyznanych usług opiekuńczych oraz SUO;
- 8) wydawaniem decyzji administracyjnych zawierających wady stanowiące naruszenie przepisów k.p.a.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

1. Członkowie Rady Gminy Radłów w zakresie braku zabezpieczenia w budżecie środków finansowych umożliwiających zatrudnienie minimalnej, wymaganej liczby pracowników socjalnych oraz w zakresie nieprawidłowości dotyczących uchwał.
2. Pracownicy Ośrodka w zakresie prowadzenia postępowań i sporządzania decyzji administracyjnych.

⁵ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2026 r. poz. 300).

3. Kierownik Ośrodka w zakresie nadzoru nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami pomocy społecznej.

Nadmienić należy, że do ustaleń zawartych w protokole kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Jednocześnie mając na uwadze odpowiedzialność za nieprawidłowości wskazane pkt 1., odstępuje się od formułowania w powyższym zakresie zaleceń pokontrolnych kierowanych do Kierownik Ośrodka. Zawiadomienie w tym przedmiocie zostanie przekazane organowi założycielskiemu jednostki kontrolowanej zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy.

W związku z tym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

zalecam:

- 1) sporządzanie Oceny zasobów pomocy społecznej zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 16a ust. 4 ustawy, tj. w sposób stanowiący wskazania do planowanie budżetu, a co za tym idzie działań gminy w zakresie polityki społecznej;
- 2) podjęcie działań w celu jednoznacznego potwierdzenia zgodności kwalifikacji Kierownik Ośrodka z wymogami wskazanymi w art. 122 ust. 1 ustawy;
- 3) ustalanie dochodu osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie w sposób zgodny z art. 8 ust. 3 ustawy;
- 4) wypłacenie stronie wyrównania zasiłku okresowego, przyznanego w zbyt niskiej wysokości na skutek wadliwego ustalenia dochodu rodziny;
- 5) wskazywanie świadczeniobiorcom ostatecznie ustalonego zakresu usług opiekuńczych oraz SUO, zgodnie z wymogami art. 50 ust. 5 ustawy;
- 6) stosowanie kwestionariuszy rodzinnego wywiadu środowiskowego, adekwatnych do przedmiotu prowadzonego postępowania;
- 7) formułowanie sentencji decyzji przyznających prawo do świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z wymogami ustawy i k.p.a.;
- 8) uzasadnianie prawne i faktyczne decyzji zgodnie z wymogami k.p.a.

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-081 Opole lub adres do e-Doręczeń Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego: AE:PL-75235-27783-TBWWC-18.
4. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
5. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
6. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.
7. Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500,00 do 12.000,00 zł.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.